

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۸۵۸۶

چاپ اول

۱۳۹۳

INSO

18586

1st. Edition

2014

اپتیک و تجهیزات اپتیکی -
تابش پراکنده شده بوسیله اجزای اپتیکی -
روش‌های آزمون

**Optics and optical instruments – Radiation
scattered by optical components - Test
methods**

ICS: 31.260

به نام خدا

آشنایی با سازمان استاندارد ملی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که مؤسسه استاندارد تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱ کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بینالمللی بهره گیری می شود.

سازمان استاندارد ملی ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و / یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آنها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International organization for Standardization

2 - International Electro technical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrology Legal)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
" اپتیک و تجهیزات اپتیکی - تابش پراکنده شده بوسیله اجزای اپتیکی - روش های
آزمون "

رئیس:

محمدی لیواری، احد
(کارشناس ارشد فیزیک)

سمت و / یا نمایندگی
معاون مرکز اندازه شناسی، اوزان و مقیاسها

دبیر:

توکلی گلپایگانی، علی
(دکترای مهندسی پزشکی)

هیئت علمی پژوهشگاه استاندارد

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

پرند، فرشته آزادی
(دکترای مهندسی کامپیوتر)

حسنی، خسرو
(دکترای فیزیک)

حسنی، کامران
(دکترای مهندسی پزشکی)

رشیدی، یونس
(کارشناس مهندسی مکانیک)

عجمی، فاطمه
(کارشناس ارشد فیزیک)

قلی پور، مسعود
(کارشناس حقوق)

موحدی، محمد مهدی
(کارشناس ارشد مهندسی پزشکی)

هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی

هیئت علمی دانشگاه تهران

هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

شرکت پرشیا آزما سیستم

مدیر آزمایشگاه اپتیک جهاد دانشگاهی دانشگاه شریف

بازرس اتحادیه عینک سازان

هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

پیش گفتار

استاندارد «اپتیک و تجهیزات اپتیکی - تابش پراکنده شده بوسیله اجزای اپتیکی - روش‌های آزمون» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط سازمان ملی استاندارد ایران تهیه و تدوین شده و بر مبنای روش تنفیذ مورد اشاره در راهنمای ISO/IEC Guide 21-1 (پذیرش منطقه ای یا ملی استاندارد های «بین‌المللی / منطقه‌ای» و دیگر مدارک استاندارد) به عنوان استاندارد ملی ایران تهیه و در چهارصد و شصت و ششمین اجلاس کمیته ملی مهندسی پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۷ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استاندارد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر اساس پذیرش استاندارد بین‌المللی به شرح زیر است:

ISO 13696:2002, Optics and optical instruments – Radiation scattered by optical components-
Test methods

اپتیک و تجهیزات اپتیکی - روش‌های آزمون برای تابش پراکنده شده بوسیله اجزای اپتیکی

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، ارائه روش‌هایی برای تعیین پراکندگی کل از سطوح پوشش‌دار و فاقد پوشش اپتیکی است. این روش‌ها برای اندازه‌گیری سهم پراکندگی رو به جلو و رو به عقب در پراکندگی کل از یک جزء اپتیکی است.

این استاندارد برای اجزاء اپتیکی پوشش‌دار و فاقد پوشش شامل سطوح اپتیکی با شعاع انحنای بیشتر از ۱۰ متر کاربرد دارد. بازه طول موجی در محدوده طیفی فرابنفش، مرئی و فروسرخ می‌باشد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. هرچند گروه‌هایی برای بررسی امکان اعمال آخرین ویرایش‌ها از مراجع الزامی ذکر شده در زیر، ایجاد شده اند.

در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه‌های بعدی آن مورد نظر است.

استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران به شماره ۱-۶۲۵۲، سال ۱۳۸۱: اتاق‌های تمیز و محیط‌های کنترل شده - قسمت اول: طبقه بندی تمیزی هوا.

2-2 ISO 11145:2006, Optics and optical instruments – Lasers and laser-related equipment – vocabulary and symbols

کلید بندهای استاندارد "بین‌المللی" ISO 13696:2002 در مورد این استاندارد معتبر و الزامی است.